

ІГРИ ТА ВПРАВИ ДЛЯ ЛОГОПЕДИЧНИХ ХВИЛИНОК

ξ Вступ

Мовлення — це важлива складова розвитку дитини. Воно формує мислення, пам'ять, уяву, комунікативні навички та впливає на успішність у навчанні.

Одним із ефективних способів розвитку мовлення є **логопедичні хвилинки** — короткі ігрові вправи, які можна проводити щодня.

Вони не потребують спеціального обладнання, але дають помітний результат у роботі над звуковимовою, артикуляцією, диханням і слуховою увагою дітей.

ξ Мета логопедичних хвилинок:

- розвиток **мовленнєвого дихання**;
- тренування **артикуляційних органів** (язика, губ);
- формування **фонематичного слуху**;
- активізація **словникового запасу**;
- розвиток **уваги, пам'яті та мислення**.

Такі короткі заняття можна проводити на початку або в кінці основного заняття, під час прогулянок, у ранковому колі чи навіть у побутових ситуаціях.

ξ Ігри та вправи для логопедичних хвилинок:

✚ Гра «Ехо»

Мета: розвиток слухової уваги та правильної вимови.

Хід гри:

Педагог вимовляє звук, склад або коротке слово (*па, ту, рак, кіт*).

Діти повторюють його, ніби «відлуння в горах».

Можна змінювати силу голосу: якщо «ехо далеко» — повторюємо тихо, якщо «ехо близько» — голосно.

Варіант: використати різні емоції — сердите, здивоване, радісне «ехо».

✓ **Розвиває:** слухову увагу, інтонаційну виразність, чіткість вимови.

✚ Вправа «Подуй на кульбабку»

Мета: формування правильного мовленнєвого дихання.

Хід вправи:

Дитина уявляє, що перед нею кульбабка. Вона робить глибокий вдих носом і повільно, рівномірно видихає ротом, «здуваючи пух».

Можна використовувати ватку, мильні бульбашки, легку кульку або пір'їнку.

Правило: дути слід плавно, не надуваючи щоки.

✓ **Варіант:** «Подуй на кораблик» — діти дують на паперовий кораблик, який пливе у воді.

✚ Вправа «Весела артикуляція»

Мета: розвиток рухливості язика, губ і нижньої щелепи.

Хід вправи:

Виконуємо вправи перед дзеркалом, супроводжуючи їх віршиками або римівками:

- *«Годинник»* — язик рухається від куточка до куточка рота;
- *«Качечка»* — губи витягуються вперед, як дзьобик качечки;
- *«Котик п'є молочко»* — діти облизують губи по колу;
- *«Гойдалка»* — язик по черзі торкається верхньої й нижньої губи.

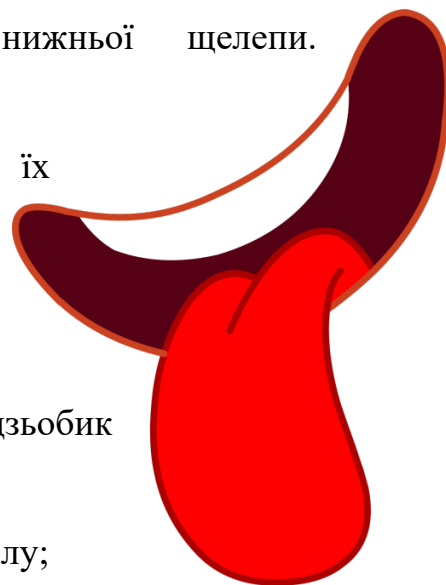
✓ **Порада:** показуйте вправи весело, у вигляді «зарядки для язичка» — тоді діти із задоволенням повторюватимуть.

✚ Гра «Хто так сказав?»

Мета: розвиток фонематичного слуху та уваги.

Хід гри:

Вчитель-логопед вимовляє звуки або слова різними голосами:

- тоненько — це «мишенятко»,
- грубо — це «ведмідь»,
- дзвінко — це «півник».

Діти мають відгадати, «хто це сказав».

Варіант: використати записи звуків тварин або предметів (дзвіночок, стукіт, плескіт води).

- ✓ **Розвиває:** слухову увагу, здатність розрізняти тембр, силу та висоту звуків.

🎪 Гра «Склади слово»

<p>А Х М У</p> <p>— — — —</p>	<p>О С А В</p> <p>— — — —</p>
<p>В О О К Р А</p> <p>— — — —</p>	<p>М Л О Н И</p> <p>— — — —</p>
<p>Т Т О Р</p> <p>— — — —</p>	<p>Ш М А А</p> <p>— — — —</p>

Мета: розвиток мовленнєвого аналізу й синтезу, збагачення словникового запасу.

Хід гри:

Вчитель-логопед вимовляє окремі склади:

ма — ши — на, ко — тик, ри — ба.

Дитина «збирає» слово й вимовляє його цілком.

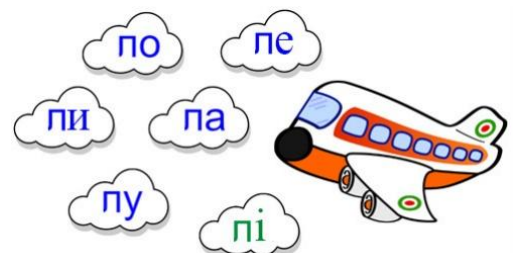
Потім придумує речення із цим словом або добирає картинку до нього.

Варіант: картки зі складами можна розкласти на столі, а дитина має скласти правильне слово.

ξ Висновок

Регулярне проведення логопедичних хвилинки має надзвичайно важливе значення для формування повноцінного мовленнєвого розвитку дитини. Такі короткі, але систематичні вправи допомагають не лише закріпити навички правильної звуковимови, а й розвивають мовленнєве дихання, артикуляційну моторку, фонематичний слух, увагу, пам'ять і мислення.

Під час логопедичних хвилинки діти вчаться слухати, наслідувати, помічати відмінності між звуками, інтонувати та висловлювати власні думки. Саме через гру дитина природно засвоює

мовленнєві закономірності, не відчуваючи в томи чи примусу. Короткі ігрові вправи сприяють зняттю напруги, створюють позитивний емоційний фон і формують у дітей впевненість у власних мовленнєвих можливостях.

Натисни на червону кнопку, якщо в слові звук [Р] і на зелену, якщо [Л]

штори, принцеса, лайм, вареники, лаваш, пилосос, черевини, халат

Варто пам'ятати, що ефективність логопедичних хвилинок залежить від **регулярності, різноманітності матеріалу** та **емоційної залученості** дорослого.

Логопед, який проводить такі вправи з любов'ю, зацікавленістю й підтримкою, допомагає дітям не лише покращити мовлення, а й розкрити свій творчий потенціал, навчитися спілкуватися, слухати

та бути почутими.

Отже, логопедичні хвилинки — це не просто гра, а **важливий елемент комплексного розвитку дитини**, що поєднує навчання, гру та спілкування. Вони є запорукою майбутнього успішного мовлення, гармонійного розвитку та впевненості у власних силах.

Пам'ятаймо: найкращий результат досягається тоді, коли навчання відбувається у грі, а кожна вправа дарує дитині радість пізнання!

